Vlaams Parlement

411 (2014-2015) – Nr. 1
ingediend op 26 juni 2015 (2014-2015)

Voorstel van resolutie

van Bart Caron en Hermes Sanctorum-Vandevoorde

betreffende de regels voor biolandbouw in het Mestactieplan (MAP5)

verzendcode: LEE

TOELICHTING

De plenaire vergadering van het Vlaams Parlement nam op 10 juni 2015 het decreet tot wijziging van het decreet van 22 december 2006 houdende de bescherming van water tegen de verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen, aan.

In dit decreet is een regeling opgenomen over het uitrijden van organische mest op fosfaatrijke gronden van klasse III en IV. Die regeling is voor de biolandbouw problematisch.

De Europese Commissie vindt dat een positieve discriminatie van stalmest op alle percelen, dus ook waar de fosfaattoestand problematisch is, geen optie is. Stalmest is echter ook goed voor het koolstofgehalte van de bodem.

Een uitzondering voor de biolandbouw kan echter wel haalbaar zijn omdat de impact op het Vlaamse niveau klein is en biolandbouw een grotere algemene milieuwinst haalt door de integrale zorg voor de bodem, de aard van de bedrijfsvoering en het verbod van pesticiden en kunstmest. Ook de plan-MER (MER: milieu-effectrapportage) onderschrijft die visie.

In de biologische landbouw is de bodem het startkapitaal. In plaats van te kiezen voor kunstmeststoffen, is dierlijke mest in bio een grondstof die zorgt voor een vruchtbare en levende bodem. Een veerkrachtige bodem levert gezonde planten op en helpt ziekten en plagen onderdrukken. Dankzij dierlijke mest is de biologische landbouw een kringlooplandbouw waarbij een afvalproduct opnieuw als voedingsstof in de kringloop wordt gebracht. Om te vermijden dat de mest het milieu belast, gelden strenge normen over de hoeveelheid mest die mag worden toegediend en over het aantal dieren dat per hectare mag worden gehouden.

De nieuwe lage fosfaatnormen verhinderen de aanvoer van voldoende nitraat om nog behoorlijke opbrengsten te halen. En lage opbrengsten bemoeilijken de fosfaatuitmijning (het onttrekken van het teveel aan fosfaat aan de bodem) die het Mestactieplan juist ambieert. De beperking op het gebruik van mest en compost maakt tot slot dat er minder koolstof toegediend wordt, wat een negatief effect heeft op de bodemvruchtbaarheid. Ook de Minaraad ondersteunt een mogelijke uitzondering. De raad schrijft: "Omdat de biologische landbouw in zijn geheel – door het sluiten van de nutriëntenkringloop en het niet toelaten van kunstmest en pesticiden – een praktijk is met lagere milieu-impact en hogere bodemherstellende capaciteit, is het volgens de Raad verantwoord om voor de biosector specifieke bemestingsregels te hanteren voor zover deze – in zijn geheel – een algemeen lagere milieudruk ten aanzien van water en bodem veroorzaakt.".

Echter, de Europese Unie aanvaardt enkel uitzonderingen als die wetenschappelijk onderbouwd zijn. Humusrijke grond is een argument, maar er is nog wetenschappelijk onderzoek nodig om een uitzondering te kunnen verdedigen voor klasse IV-gronden.

Het is ook nog onvoldoende duidelijk hoeveel biobedrijven getroffen zouden worden. Het huidige staal is niet groot genoeg voor statistisch relevante conclusies. Er moet dus ook klaarheid komen over de omvang van het probleem.

Daarom wordt in dit voorstel van resolutie voorgesteld dat de Vlaamse Regering, samen met BioForum en de Mestbank, de fosfaatbeschikbaarheid op de gronden van de 200 biobedrijven op korte termijn in kaart brengt. Op basis van dat onderzoek kunnen er voldoende argumenten worden opgebouwd om op fosfaatbelaste gronden tijdelijk meer bemesting met stalmest toe te staan. Daarover kan het akkoord van de Europese Commissie worden gevraagd voor het nieuwe bemestings-

seizoen van 2016, het moment dat klasse IV ingevoerd wordt. Tegen september 2015 zou daar uitsluitsel over moeten zijn.

Bart CARON
Hermes SANCTORUM-VANDEVOORDE

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

– gelet op:
  1° de goedkeuring op 10 juni 2015 van het decreet tot wijziging van het decreet van 22 december 2006 houdende de bescherming van water tegen de verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen (het Mestactieplan, MAP5);
  2° de vraag van de sector van de biolandbouw om de regels betreffende fosfaatuitmijning op maat van deze sector te verfijnen om de leefbaarheid van de sector te garanderen;
  3° de voorwaarden van de Europese Unie die stelt dat uitzonderingen op de regeling met betrekking tot de hoeveelheid fosfaat in de bodem enkel mogelijk zijn op wetenschappelijke gronden;
  4° de uitspraak van Vlaams minister Joke Schauvliege tijdens de opening van de 'Week van de bio' dat zij streeft naar een oplossing voor de problemen van fosfaatrijke gronden in gebruik door de biolandbouw;
  5° de verklaringen van de politieke fracties tijdens de plenaire bespreking van het MAP5;

– overwegende dat:
  1° de biologische landbouw in zijn geheel – door het sluiten van de nutriënten-kringloop en het niet toelaten van kunstmest en pesticiden – een praktijk is met lagere milieu-impact en hogere bodemherstellende capaciteit;
  2° de Europese Unie enkel uitzonderingen aanvaardt als die wetenschappelijk onderbouwd zijn;
  3° het nog onvoldoende duidelijk is hoeveel biobedrijven getroffen zouden worden;

– vraagt de Vlaamse Regering:
  1° samen met BioForum en de Mestbank, de fosfaatbeschikbaarheid op de gronden van de 200 biobedrijven tegen september 2015 in kaart te brengen;
  2° op basis van wetenschappelijk onderzoek een argumentatie op te bouwen om op fosfaatbelaste gronden tijdelijk meer bemesting met stalmest toe te staan;
  3° aan de Europese Unie een uitzondering te vragen voor de biolandbouw voor fosfaatbelaste gronden van klasse III en IV, zodat er tijdelijk meer bemesting met stalmest kan worden toegestaan vanaf het nieuwe bemestingsseizoen van 2016, het moment dat klasse IV ingevoerd wordt;
  4° het decreet aan te passen, rekening houdende met de voorwaarden van de Europese Unie.

Bart CARON
Hermes SANCTORUM-VANDEVOORDE